

БҰЛТТЫ БУХГАЛТЕРИЯ

Бухгалтерлік есеп ежелден кәсіпорынның жүрегі болып саналды. Алайда, оның маңыздылығының өзгермегеніне қарамастан, бухгалтерлік есеп нысандары мен әдістері өзгеріп, дамыды. Дәстүрлі қолмен есепке алудың көп уақытты қажет ететін процесі автоматтандырылды, компьютерлік бағдарламалар кеңінен таралды және бухгалтерлік жұмыстың қатаң стиліне айналды. Соған қарамастан, интернеттің дамуы бухгалтерлік техниканың дамуындағы жаңа кезең туралы айтуға мүмкіндік берді, соның ішінде бухгалтерлік есеп бағдарламасы - интернеттегі қызмет болып табылады. Мұндай бағдарламалардың негізі бұлтты есептеу деп аталады, олардан "бұлтты бухгалтерлік есеп" атауы шығады.

Бұлтты бухгалтерия - 2010-2011 жылдары пайда болған, бірақ бүкіл әлемдегі көптеген кәсіпкерлердің мойындауына ие болған өте жас жүйе. Бұл технологияның мәні мынада: бизнес иесіне, кәсіпорында немесе үшінші тарап ұйымында жұмыс істейтін бухгалтерге, бір сөзбен айтқанда, пайдаланушыға белгілі бір ақы төлеу үшін интернеттегі бағдарламаға қол жетімділік беріледі, оның көмегімен барлық дәстүрлі бухгалтерлік процестерді ең аз еңбек шығынымен қамтамасыз етуге болады.

Бухгалтерлік процестің мұндай құрылысының ерекшелігі мен жаңалығы, оның кез - келген басқа формаларымен салыстырғанда, бухгалтер жұмыс істеуі үшін тек интернетке кіру қажет. Бұл жұмыс үшін қажетті барлық ақпарат "бұлтта" қашықтағы серверде сақталатындығына байланысты. Қазіргі уақытта деректерді осылай орналастыру бухгалтерлік практикадағы ең жаңа жетістік болып табылады. Алайда, бухгалтерлік кәсіп өте консервативті, сондықтан оның өкілдері мұндай жаңалықтардан сақтанады және алдымен бұлтты бағдарламалардың тиімділігіне, олардың функционалдығы мен сенімділігіне мұқият талдау жасағысы келеді, содан кейін оларды қолдану мүмкіндігі туралы шешім қабылдағысы келеді.

Айта кету керек, батыс елдерінде бухгалтерлік есеп жаппай сипатқа ие болды, бұл бухгалтерлік есеп процесін ұйымдастырудың бизнеске үйреншікті тәсілі болды.

Алайда, қазіргі уақытта бұлтты бухгалтерлік есептің сөзсіз артықшылығы туралы айту қиын, бұл бухгалтерлік есепті ұйымдастырудың бұрынғы тәсілдерінен алшақтауға мүмкіндік береді. Біріншіден, жүйелердің функционалдығы мен тиімділігі әлі жоғарылаған жоқ. Екіншіден, деректердің қауіпсіздігіне байланысты қауіптер бар және олар пайдаланушылар үшін маңызды өлшем болып табылады. Бұл мәселені жою пайдаланушылардың дербес деректерін қорғау бөлігінде неғұрлым нақты заңнамалық реттеуді талап етеді.

Дегенмен, бухгалтерлік есепті жүзеге асырудың жаңа, жоғары технологиялық тәсілдерін игеру бизнес ортаға және тұтастай экономикаға оң

әсер етеді. Бұлтты бағдарламалар күн сайын белсенді түрде енгізілуде және осы технология бойынша Мемлекеттік қызметтер мен салық инспекциясының порталдары жұмыс істейді. Мысалы, 2014 жылы Ресей салық қызметі электронды кассалық машиналардан тікелей түсетін деректерді сақтауға және өңдеуге мүмкіндік беретін арнайы бұлтты қызметті іске қосты, соның арқасында адам туралы ақпаратты енді қорғалған eKlz4 флэш - дискісінде емес, тікелей "бұлтта" сақтауға болады. Әрине, мемлекеттік деңгейде байқалатын ұқсас тенденциялар бұлтты есептеулердің прогрессивтілігі мен өсіп келе жатқан сенімділігін бағалауға мүмкіндік береді. Жоғарыда айтылғандарды растайтын қосымша дәлел - бұл бухгалтерлік бағдарламалармен интеграцияны несиелік мекемелер жүргізе бастағандығы. Зерттеушілердің пікірінше, бұлтты бухгалтерлік сервистерді пайдалану олардың клиенттері үшін үйреншікті жағдайға айналды, ол жаңа мүмкіндіктерге жол ашып "компаниялардың бухгалтері мен директорының" уақытын төлемдерді қалыптастыру және жөнелту, сондай-ақ шоттар бойынша үзінді көшірмелер алуға" мүмкіндік береді .

Осылайша, бұлтты бухгалтериялар бухгалтерлік есепті автоматтандыру бағдарламалары нарығында өздерінің қатысуын барған сайын кеңейтеді деп айтуға барлық негіз бар, және, ең бастысы, олардың әрбір жеке кәсіпорын үшін, сондай - ақ экономика мен инфрақұрылым үшін оң экономикалық әсерге қол жеткізудегі әлеуеті артады. Егер бухгалтерлік бұлт қызметтері олардың қолданылу аясын кеңейтсе, мұндай әлеует бірнеше есе артуы мүмкін. Жеке алғанда, мемлекеттік салық органдарымен және статистика органдарымен интеграцияны күшейту, қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сәйкес бухгалтерлік және талдамалық есептілікті жасау функцияларын енгізу, сондай - ақ кредиттік мекемелердің сервистеріне толығымен интеграцияланған бұлтты бухгалтерлік бағдарламалардың жаңа түрлерін құру мүмкін.

Әдебиеттер

1. Широкова Е.А. Бұлтты технологиялар // Современные тенденции технических наук: материалы междунар. науч. конф. – 2011. Уфа: Лето. 78 с.
2. Нетёсова О.Ю. Бухгалтерлік есептегі жаңа технологиялар // Молочнохозяйственный вестник. 2014. No 3 (15). С. 77–82.
3. Рахимбердиев А. 1С. URL базасындағы бұлтты бухгалтерия: <http://www.audit-it.ru/> (дата обращения: 05.09.2015).
4. Cloud computing — a matter of survival for the accounting industry? URL: <http://www.cch.com.au/DocLibrary/CCH-Research-2013-Cloud-computing-a-matter-of-survival-for-the-accounting-industry> (дата обращения: 25.08.2015).